Maal. Fremgangens mangedelte Arbejder maa jo dog tilslut, ligesom Straalerne i et Brændpunkt, samles med Idealet.

Som absolut Aandsfrænde taler jeg derfor ikke i denne Stund til hendes Ihukommelse, men med fuld Sandhed for hendes Æresplads i Nordens og særlig i Norges Literatur.

Det er jo noksom bekendt, at Camilla Collett er Datter af Præsten Wergeland paa Ejdsvold og Søster til Henrik Wergeland, Norges ypperste lyriske Digter, samt at hun er født paa det Sted, hvor Norges politiske Frihed Aaret efter havde sin Fødsel. Hendes Barndoms første Aar har saaledes, skjønt ubevidst, modtaget sine Indtryk af det stærke Frihedsliv, som omgav hende.

Paa samme Maade omtrent gik det hendes fem Aar ældre Broder. Men medens han som en straalende Hejmdal forkyndte Frihedens Allestedsnærværelse i sine begejstrede Sange, hvis Vellyd knapt er naaet og aldrig overgaaet her i Norden, bøjede hun sig tungsindigt grublende hen over alle de mørke Punkter, hvor Friheden manglede.

Det mærkelige Søskendepar, disse to Samfødninger med Friheden, blev saaledes hver for sig til dens Symbol — han paa dens sejrende Fødsel og hun paa dens alvorlige Samfundsgærning. Men derved fik han et Skær af Kvindelighed over sin Digtning, medens hun fik nok saa meget af et mandligt Drag — ikke ved Paavirkning, men ved Naturbestemmelse.

Fru Collett har rigtignok selv ytret, at hun levede sin Ungdom mellem Kæmper, hvis Overmaal af Kraft lagde sig kuende paa hendes Liv.

Deri kan der være nogen Sandhed. Faderen var Storpolitiker, en meget kundskabsrig Mand og af en streng Karakter, Broderen var voldsom, hensynsløs og lig en fremfarende Stormsky i sin ungdommelige Frihedsrus. Den tredje i Laget, Husvennen og Kammeraten, var Digteren *Johan Sebastian Welhaven* og han var i Grunden den stærkeste af dem. Han stod da i Glansen af sin skønne, formfuldendte Digtning, besad en glimrende Veltalenhed, og var stolt og despotisk som en aandelig Heros. Der var Aarsag nok til, at en ung, fin Kvinde kunde føle sig magtstjaalen. Men Camilla Collett havde sit Udspring fra samme stærke Race, var selv en Spiring af Frihedens kraftige Nyjord, og hvor